

nogle Aar Medejer af en Stump af Lille Vildmose, som hørte til en tilstødende Ejendom, og da havde vi netop Opmærksomheden henvendt paa, om det ikke var Umagen værd at foretage en Tørveproduktion derude, udvinde en Del af Tørve-massen. Derfor lod jeg en Prøve af Tørve-massen indsende til et Laboratorium for at faa den underkastet en grundig Undersøgelse. Resultatet blev ikke grumme opmuntrende, idet det blev saaledes, at man under de da forhaandenværende Forhold maatte anse det for at være for risikabelt et Foretagende at inklade sig paa. Med Hensyn til Beskaffenheden af Tørven i den Del af Lille Vildmose skal jeg meddele, at den var ikke saa slem, som den ærede sidste Taler, det ærede 6te Medlem for 9de Kreds (la Cour), mente. Men Forholdet var dog det, at det øverste Lag stadig var noget ganske løst noget, det saakaldte Hundekød, og dette Lag Hundekød var betydelig sværere her end almindeligvis i Højmoser. Saa var det selvfølgelig her som alle andre Steder, at Tørvemassen blev bedre og bedre, efterhaanden som man kom ned; naar man tog et tilstrækkeligt Lag af dette Hundekød bort, kunde Massen blive ret brugbar som Tørv, men heller ikke mere end ret brugbar. Den kunde nok egne sig til Fremstilling af ordentlige Æltetørv. Det saakaldte Hundekød er ingeniunde værdiløst, det har en ikke ringe Værdi, men Ulykken er, at for at faa den Værdi frem maa der ofres saa meget, at Nettoudbyttet bliver tvivlsomt. Selve den Idé at hæve de Skatte, som ligger her, har min varmeste Sympati. Navnlig glædede det mig at høre det ærede 4de Medlem for 7de Kreds (Jørgen Hald) gøre sig til Talsmand for nogle Betragtninger, som jeg paa mange Steder og mange Gange har fremført med stor Varme. Men selvfølgelig skal man ogsaa se paa, om de Midler, som man anvender, kan bringe det Udbytte frem, man tænker sig. Derfor synes jeg nok, at der kunde behøves noget mere Undersøgelse, end der foreligger. Nu er det morsomt, at jeg kom til at snuble over en Bemærkning af den højtærede Landbrugsminister, der sagde, at det høje Folketing havde fundet, at der forelaa fuldt tilstrækkelige Oplysninger. Saadan forstod jeg det. Det er nu ikke ganske det, der staar i Begyndelsen af Betænkningen. Betænkningen begynder netop med at udtale, „at Staten bør erhverve Moserne og derpaa foretage en teknisk Undersøgelse af Arealerne“. Man vil altsaa have en teknisk Undersøgelse, d. v. s. have en meget indgribende Undersøgelse sat i Værk. Var det

ikke rimeligt at bytte de to Led om, saa at man først foretog den tekniske Undersøgelse og saa først derefter traf Bestemmelse om, hvor vidt Arealerne skal erhverves.

Kristensen: Den højtærede Landbrugsminister udtalte overfor mig, at han ikke rigtig kunde forstaa, at jeg kunde have en saadan Sympati for Sagen, som jeg har, naar jeg samtidig ikke kunde gaa med til dens Gennemførelse. Maa jeg have Lov til at sige, at jeg har ikke udtalt noget om, at jeg ikke kunde gaa med til Sagens Gennemførelse, men jeg mente, at det vilde være rigtigt, og at det er et fuldt berettiget Krav fra Landstingets Medlemmer, at de ogsaa faar Lov til at undersøge Sagen, hvad jeg synes, den i høj Grad trænger til. Ministeren mente, at man maatte slaa sig til Taals med, hvad Sagkundskaben havde sagt, og at man ogsaa maatte tage noget Hensyn til, hvad Folketinget enstemmigt har vedtaget. Det forekommer mig, at Ministeren har lidt for megen Tilbøjelighed til at bygge paa, hvad andre Mennesker har sagt og ment; det er selvfølgelig godt at have Tillid til andre Mennesker, den kan vi slet ikke undvære, men Ministeren maa ikke forlange af os, at vi overfor et saa stort Foretagende, som der her er Tale om, skal bygge paa blind Tillid til andre. Jeg har udtalt Ønske om, at Sagen maa blive undersøgt nærmere i et Udvalg, og jeg synes, det var rimeligt, om dette Udvalg fik Lejlighed til at bese Moserne. Hvorvidt det Udvalg, som bliver nedsat, ønsker dette, maa det selvfølgelig selv afgøre, men det forekommer mig at være lidt urimeligt af Ministeren at forlange, at vi skal gennemføre et Lovforslag, som er til første Behandling i Dag, inden den 19., til hvilken Tid Rigsdagen efter Bestemmelsen skal ophøre med sit Arbejde. Selv om jeg har stor Interesse for Moserne og i høj Grad ønsker de Kræfter, som ligger i dem, udnyttet saa hurtigt som muligt, vil jeg dog betænke mig paa at gaa med til Lovforslaget.

Den højtærede Minister sagde, at han kunde godt tænke sig, at den Modstand, der var kommet til Orde, stammede fra mit Parti, fra Partiets Medlemmer. Jeg har aldeles ingen Mening om, hvad mine Partifællers Mening er i denne Retning. Jeg har henstillet i Partiet, at Sagen blev undersøgt i et Udvalg; hvorvidt Udvalget kan blive færdigt med sit Arbejde, inden Rigsdagen slutter, har jeg ikke udtalt mig om, jeg synes kun, at det vil være vanskeligt.

Det ærede 2det Medlem for 7de Kreds